

ZADATAK 1.

I Povežite pojam i definiciju

a) <i>Voljna nezaposlenost</i>	d) <i>Realna kamatna stopa</i>	g) <i>Budžetska inflacija</i>
b) <i>Strukturna nezaposlenost</i>	e) <i>Stagflacija</i>	h) <i>Inflacija tražnje</i>
c) <i>Inflacija ponude</i>	f) <i>Frikciona nezaposlenost</i>	

1. Stanje privrede koje karakteriše opšti skok cena uz pad proizvodnje.
2. Inflacija gde efektivna novčana tražnja prevlađuje nad količinom roba i usluga koje se nude u jednoj privredi.
3. Nezaposlenost koja nastaje usled kratkoročnih promena na strani tražnje za radnom snagom.
4. Nominalna kamatna stopa korigovana za stopu opšteg porasta cena.
5. Dobrovoljno neprihvatanje posla za platu koja je rezultat delovanja ponude i tražnje na tržištu rada.
6. Štampanje dodatne količine novca, bez robnog pokrića, kako bi država nadomestila male državne prihode.
7. Nezaposlenost koja nastaje zbog strukturnog nepodudaranja ponude i tražnje za radnom snagom i traje duži vremenski period.
8. Inflacija koja je uslovljena porastom troškova proizvodnje.

II Dopunite

1. Realna plata zavisi od: _____.
2. Dezinflacija je _____.
3. Poremećaji na strani agregatne tražnje se mogu tražiti u: _____.
4. Stopa pune zaposlenosti je _____.
5. Formula za izračunavanje stope inflacije je _____.
6. Ekonomska teorija razlikuje nekoliko vrsta nezaposlenosti: _____.
7. Indikatori inflacije su: _____.
8. Odnos između inflacije i nezaposlenosti objašnjen je preko _____.
9. Inflacioni porez nastaje _____.
10. Glavne odrednice ponude rada na tržištu rada su: _____.
11. Deflacija je _____.
12. Teorije mešovite inflacije su: _____.
13. Vremenska dimenzija ekonomske politike obuhvata tri vrste kašnjenja: _____.
14. Umerena inflacija predstavlja porast indeksa cena između _____.

III Tačno/Netačno

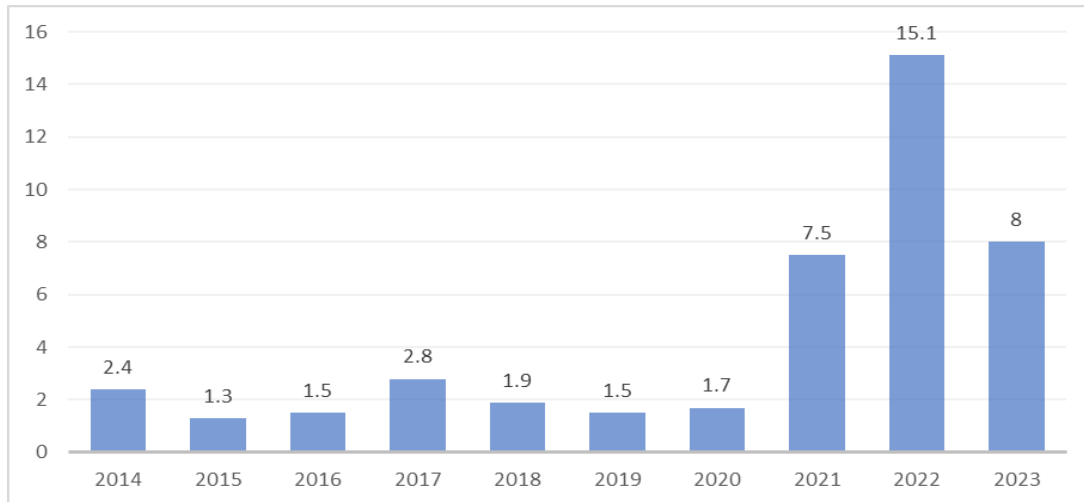
1. Predstavnici teorije inflacije plate nastanak inflacionog procesa objašnjavaju bržim rastom plata od cena.
2. Prirodna stopa nezaposlenosti fluktuirala oko stvarne stope nezaposlenosti.
3. Efekat dohotka govori o tome da sa povećanjem plata raste i ponuda rada.
4. Ako je porast indeksa cena na malo od 2% do 3% godišnje u pitanju je pužajuća inflacija.
5. Tražnja rada predstavlja broj sati koje stanovništvo želi da odvoji za rad u poslovnim aktivnostima koje donose zaradu.
6. Prirodna stopa nezaposlenosti je generator inflacije.
7. Inflacija utiče na platni bilans preko stimulisanja uvoza i destimulisanja izvoza.
8. Milan je primio platu od 45.000 dinara. Ovo je realna plata.
9. Inflacija tražnje pokazuje da do inflacije dolazi zbog promena na strani AD. Kupovna moć je veća od kupovnih fondova, zbog veće investicione potrošnje (investicije veće od štednje), budžetskog deficita (državna potrošnja veća od poreskih prihoda, zbog podmirivanja državnih obaveza i dugova) i rashoda za potrošnju. Sve ovo dovodi do porasta AD i do rasta cena tj. inflacije.
10. Plate radnika su prihodi preduzeća.
11. Ako se osobi koja se ubraja u radno sposobno stanovništvo, ponudi posao za platu od 20.000 dinara, a ona izjavi da neće da radi zato što plata nije 30.000 dinara, onda se to zove nevoljna nezaposlenost.
12. Zagovornici gradualističke strategije su protivnici restriktivne monetarne politike.
13. Reflacija obuhvata mere za usporavanje rasta količine novca u opticanju, a u cilju sputavanja inflacije.
14. Indeks potrošačkih cena je jedan od najboljih pokazatelja inflacije.
15. Kada jedna makroekonomija funkcioniše na nivou potencijalnog GDP-a, onda to znači da su proizvodni kapaciteti maksimalno iskorišćeni i da je stopa nezaposlenosti na niskom nivou.
16. Kod inflacije ponude usled rasta troškova proizvodnje, agregatna kriva ponude se pomera naniže i udesno.
17. Inflacija je svako povećanje cena i pri inflaciji uvek dolazi do naglog porasta cena.
18. Sistemska inflacija nastaje pod uticajem ideoloških ili pragmatičnih rešenja u svim privredama, bez obzira na društveno-političko i ekonomsko uređenje.
19. Ukoliko radite kao obučar, ali po osnovu svog rada ostvarujete male koristi u pitanju je ciklična nezaposlenost.

IV Pitanja

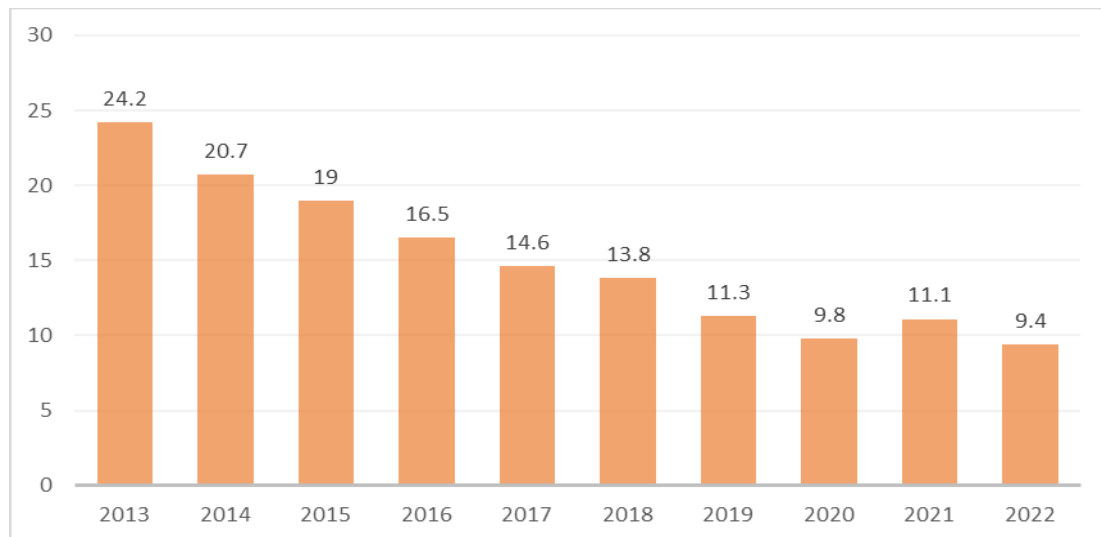
1. Objasnite oblike nezaposlenosti.
2. Grafički prikažite i objasnite inflaciju tražnje.
3. Grafički prikažite i objasnite inflaciju troškova.
4. Grafički prikažite i objasnite efekat supstitucije i efekat dohotka.
5. Objasnite opcije u sprovođenju antiinflacione politike.
6. Grafički prikažite i objasnite ravnotežu na tržištu rada.
7. Grafički prikažite i objasnite Filipsovu krivu.
8. Navedite i objasnite efekte visoke inflacije.
9. Objasnite teoriju strukturne inflacije.

ZADATAK 2.
Inflacija i nezaposlenost u Republici Srbiji

Na osnovu podataka prikazanih grafikonima prokomentarišite trend inflacije i nezaposlenosti u Republici Srbiji. Zatim odgovorite na pitanja.

Slika 1 - Inflacija u R. Srbiji (godišnji rast potrošačkih cena u novembru) u R. Srbiji 2014-2023. godine. Izvor: RZS

Slika 2 - Nezaposlenost u R. Srbiji 2013-2022. godine. Izvor: Eurostat

Pitanja:

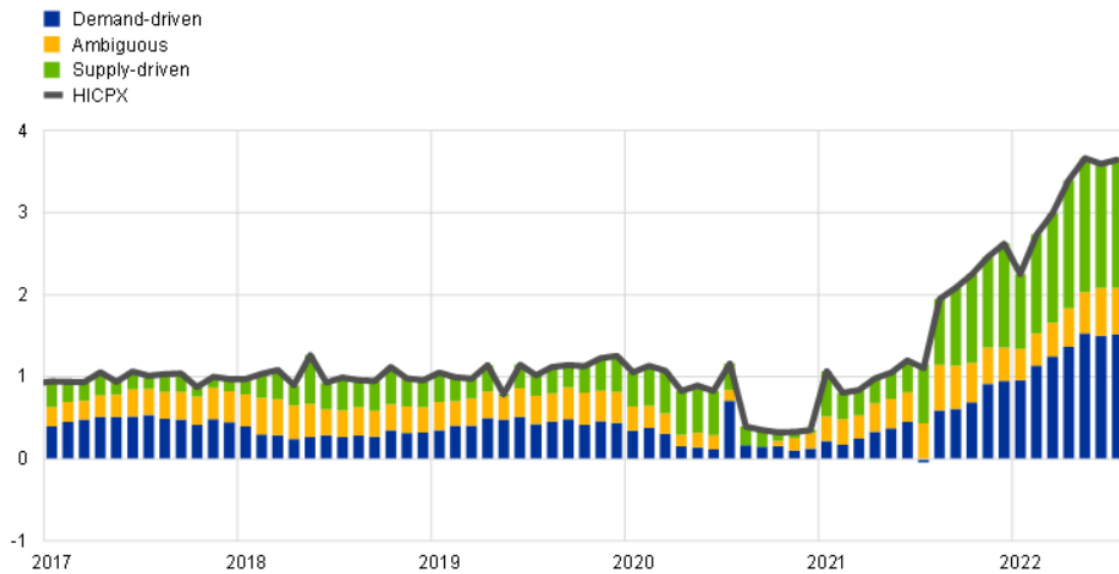
- Koji indikator se najčešće koristi kao pokazatelj inflatornih kretanja? Navedite i ostale indikatore i njihove prednosti i nedostatke. Obrazložite odgovore.
- Koji oblik nezaposlenosti je po Vašem mišljenju najprisutniji u R. Srbiji? Obrazložite odgovor.
- Koje mere se sprovode u R. Srbiji kako bi se smanjila inflacija i nezaposlenost? Da li su te mere adekvatne? Koje bi mere Vi predložili?

ZADATAK 3. UZROCI INFLACIJE

Na osnovu slike preuzete sa sajta Evropske centralne banke o kretanju harmonizovanog indeksa potrošačkih cena (HICP), odgovorite na sledeća pitanja.

HICPX inflation – decomposition into supply and demand-driven factors

(annual percentage changes; percentage point contributions)

Slika 3- Inflacija u Evrozoni 2017-2022. godine. Izvor: ECB

Pitanja

- Koji su glavni uzroci inflacije u Evrozoni? (Pomoć: Koje teorije inflacije smo učili u ovoj lekciji)
- Na osnovu podataka dostupnih na Eurostat-u o kretanju potrošačkih cena u Evropi, koja zemlja ima najveću, a koja najmanju inflaciju među zemljama članicama EU? Da li postoji velikih razlika u stopama inflacije u različitim zemljama Evrozone? Po vašem mišljenju koji su razlozi za različite stope inflacije među zemljama članicama EU? ?
- Koje antiinflatorne mere bi predložili za suzbijanje inflacije u Evrozoni?